

**ANALÝZA DISKUZNÍCH POŘADŮ ČESKÝCH TELEVIZÍ
| 4Q/2010 |**

Analýza diskuzních pořadů českých televizí

Posuzované období: 4. čtvrtletí 2010

Realizace:

Media Tenor, spol. s r. o.
Petra Uvírová
petra.uvirova@mediatenor.cz
Nádražní 923/118, 702 00 Ostrava
Tel: 596 126 126

Stav: 14. 2. 2011
Verze 01

OBSAH

1. Metodologický úvod	4
2. Přehled kritérií	5
3. Management summary	6
4. Tematická variabilita a variabilita aktérů	7
5. Objektivita, nestrannost moderátora	11
6. Transparentnost	13
7. Přípravenost, vliv moderátora na diskuzi	14
8. Gender	21
Příloha 1: Jmenný seznam hostů diskuzních pořadů 4. čtvrtletí 2010	23

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Obsahová agenda – Otázky Václava Moravce 1	7
Graf 2: Obsahová agenda – Otázky Václava Moravce 2	7
Graf 3: Obsahová agenda – Partie.....	8
Graf 4: Politická příslušnost hostů v Otázkách VM 1	8
Graf 5: Politická příslušnost hostů v Otázkách VM 2	9
Graf 6: Politická příslušnost hostů v Partii.....	9
Graf 7: Nejčastější hosté diskuzních relací	10
Graf 8: Celková míra konfrontačnosti v Otázkách VM	11
Graf 9: Konfrontačnost Otázek VM 1 vůči politickým stranám	12
Graf 10: Konfrontačnost Partie vůči politickým stranám	12
Graf 11: Míra přesnosti v uvádění zdrojů – srovnání pořadů	13
Graf 12: Vývoj přesnosti v uvádění zdrojů – srovnání pořadů	13
Graf 13: Podíl neuspokojivých replik moderátora – srovnání pořadů	14
Graf 14: Struktura chyb moderátorů – srovnání pořadů.....	14
Graf 15: Vliv moderátora na vystupování hostů – srovnání pořadů	15
Graf 16: Reakce moderátora na neukázněné vystupování hostů	15
Graf 17: Podíl promluv moderátora bez vlivu – srovnání stran – Otázky VM 1	16
Graf 18: Podíl promluv moderátora bez vlivu – srovnání stran – Otázky VM 2	16
Graf 19: Podíl promluv moderátora bez vlivu – srovnání stran – Partie	17
Graf 20: Podíl neukázněných promluv zástupců stran – Otázky VM 1	17
Graf 21: Podíl neukázněných promluv zástupců stran – Otázky VM 2.....	18
Graf 22: Podíl neukázněných promluv zástupců stran – Partie	18
Graf 23: Vliv moderátora na předsedy politických stran – Otázky VM 1	19
Graf 24: Vliv moderátora na předsedy politických stran – Otázky VM 2.....	19
Graf 25: Vliv moderátora na předsedy politických stran – Partie	20
Graf 26: Vývoj zastoupení žen v diskuzích – srovnání pořadů	21
Graf 27: Zastoupení žen v diskuzích.....	22
Graf 28: Zastoupení žen v diskuzích za jednotlivé politické strany.....	22
Tabulka 1: Jmenný seznam všech hostů Otázek VM 1	23
Tabulka 2: Jmenný seznam všech hostů Otázek VM 2	24
Tabulka 3: Jmenný seznam všech hostů Partie.....	25

1. Metodologický úvod

Tento dokument byl zpracován na základě požadavku České televize a shrnuje základní zjištění mediálních analýz diskuzních pořadů, které pro Českou televizi pravidelně zajišťuje společnost Media Tenor.

Kritéria, jejichž prostřednictvím analýza posuzuje kvalitu diskuzních pořadů České televize Otázky Václava Moravce, byla zvolena tak, aby bylo možné posoudit, do jaké míry pořadem *„Česká televize vytváří prostor pro pořady představující diskuzní konfrontaci idejí, myšlenek a konceptů vztahujících se k důležitým otázkám veřejného zájmu.“*, jak je definován základní princip sledovaného typu pořadů v Kodexu ČT (6.1.).

Analyzována je především variabilita (tematická variabilita, variabilita aktérů diskuzí), objektivita, připravenost, nestrannost moderátora a jeho vliv na diskuzi, transparentnost v ověřování zdrojů informací, prostor pro vyjádření poskytnutý jednotlivým hostům, případně další specifické aspekty diskuzních pořadů. Analýza popisuje odděleně obě části pořadu Otázky Václava Moravce: 1. polovinu relace vysílanou na ČT 1 a 2. část obvykle přenášenou zpravodajskou stanicí ČT 24. Tam, kde je to účelné, porovnává analýza závěry vyplývající z hodnocení diskuzní relace ČT s Partii privátní TV Prima.

V možnostech analytiků není posouzení/ověření „pravdivosti“ informací zveřejněných moderátorem v jednotlivých relacích. Zvolený postup obsahové analýzy umožňuje posuzovat kvalitu pořadu jako takového prostřednictvím zkoumání jeho celkové obsahové struktury.

Není-li uvedeno v následujícím textu jinak, vztahují se veškeré výsledky k období od 1. 10. 2010 do 31. 12. 2010.

Jednotlivá zjištění jsou doplněna popisem metodologických východisek tak, aby dokument byl srozumitelný i těm, kteří doposud nemají zkušenost s projekty obsahové analýzy.

2. Přehled kritérií

Obsahová analýza připravovaná společností Media Tenor pro Českou televizi nabízí řadu možných úhlů pohledů na kvalitu a strukturu diskuzních pořadů. Pro tuto čtvrtletní analýzu byla vybrána následující kritéria:

Tematická variabilita a variabilita aktérů diskuzí

Kritérium posuzuje různorodost a relevanci témat a politických hostů v diskuzích. Čím adekvátněji odráží poměr zastoupení politických stran a politických hostů jejich proporciální zastoupení v zastupitelských sborech, tím lépe plní diskuzní pořady svou funkci. Současně platí, že čím je diskuzní pořad tematicky variabilnější, tím je lépe naplněno poslání média.

Z tematické struktury je možné posuzovat relevanci agendy. Témata, která se týkají společenství jako takového, jsou považována za relevantnější než témata, která se týkají pouze individuálních činů/skutků.

Objektivita, nestrannost moderátora

Stejně jako tematickou variabilitu a variabilitu hostů v diskuzích je možné analyzovat objektivitu a nestrannost moderátora v přístupu k jednotlivým politickým uskupením i jejich konkrétním zástupcům. Tento ukazatel je možné posuzovat podle konfrontačního, neutrálního, případně vstřícného charakteru moderátorových replik.

Platí, že čím je relativní poměr konfrontačních otázek k jednotlivým uskupením, či konkrétním hostů vyrovnanější, tím je moderátorův přístup objektivnější, nestrannější.

Transparentnost

Toto kritérium posuzuje, nakolik přesně moderátor odkazuje k externím zdrojům informací. Platí, že čím je vyšší míra ověřitelnosti uváděných zdrojů, tím je moderátorovo tvrzení transparentnější.

Připravenost moderátora, vliv na diskuzi

Připravenost moderátora na diskuzi jako jeden z ukazatelů kvality výkonu je posuzována podle celkového poměru neuspokojivých replik (propozic s určitým typem nedostatku) ve všech jeho promluvách. Je současně možné detailně analyzovat strukturu, typologii těchto chyb.

Dalším kritériem poukazujícím k moderátorovu výkonu je míra jeho vlivu na průběh diskuze. Čím vyšší poměr moderátorových replik má vliv na další průběh diskuze a posouvá ji žádoucím směrem, tím více je v očích hostů chápán jako „respektováním hodná“ autorita.

Analýza současně umožňuje reflektovat reakci moderátora na případné neukázněné vystupování hostů.

Gender

Analýza umožňuje sledovat poměr zastoupení žen v diskuzních pořadech. Je tedy možné pozorovat, do jaké míry se pořady přičiňují ve snaze poskytnout rovný přístup oběma pohlavím do televizního vysílání.

3. Management summary

Tematická variabilita a variabilita aktérů diskuzí: Nejčastěji diskutovaným tématem byla jak u Otázek VM, tak u Partie oblast STÁTNÍ SPRÁVY, což zapříčinily nejčastější debaty o úřadování jednotlivých ministerstev či přímé volbě prezidenta. Dále se pod tuto kategorii zařadila témata týkající se boje o pražský magistrát a vyjednávání o koalicích.

Nejčastěji zvanými hosty pořadu na ČT 1 byli zástupci ODS, které následovali politikové ČSSD. Stejný prostor dostaly koaliční strany Věci veřejné a TOP 09, které si připsaly 5 účastí. Z hostů pohybujících se mimo politické spektrum byli nejčastěji zvanými zástupci státu. Ve 2. části Otázek VM byli nejčastěji zvanými hosty zástupci státu. Následováni byli dvěma nejsilnějšími stranami ODS a ČSSD. Oproti první části se v pořadu na ČT 24 objevili také zástupci stran KDU-ČSL a Strany zelených. V Partii nedostali oproti Otázkám VM žádný prostor zástupci KDU-ČSL, KSČM ani Strany zelených.

Nejčastěji zvaným hostem všech diskuzních pořadů byl předseda ODS Petr Nečas, který se na televizních obrazovkách objevil celkem šestkrát. Následován byl předsedou Věcí veřejných Radkem Johnem či statutárním místopředsedou ČSSD, Bohuslavem Sobotkou. Celkem čtyři účasti si připsali také političtí nováčci kandidující na post pražského primátora za ODS a ČSSD, a to Bohuslav Svoboda a Jiří Dienstbier ml. Stejně tak se celkem čtyřikrát v politických debatách objevil předseda KSČM Vojtěch Filip, avšak pouze na České televizi.

Objektivita, nestrannost moderátora: s nejvyšší mírou konfrontačnosti přistupoval Václav Moravec k zástupcům ČSSD (27 %), nejčastěji k Bohuslavu Sobotkovi. Následovalo politické uskupení Starostové a nezávislí, jehož tvář je Petr Gazdík. Moderátor Partie přistupoval s nejvyšší mírou konfrontačnosti stejně tak, jako Václav Moravec, ke straně ČSSD (22 %). Celkem 21 % konfrontačních replik Jan Punčochář pronesl směrem k zástupcům strany Věci veřejné a ODS.

Transparentnost: V. Moravec odkazoval na externí zdroje svých tvrzení s nejvyšší precizností v první části Otázek VM (90 %). Rozdíl oproti Partii byl 21 procentních bodů. U Václava Moravce se neobjevilo jediné nepřesné označení zdroje na rozdíl od Partie, kde Jan Punčochář ve čtyřech případech vůbec neuvedl zdroj svého tvrzení.

Nejvyšší míra přesnosti byla zaznamenána v březnu u druhé části Otázek VM a v červenci u první části OVM (92 %). V Partii přesáhla ve sledovaném roce míra přesnosti v práci s externími zdroji informací hranici 70 % pouze třikrát.

Připravenost moderátora, vliv na diskuzi: Relativně nejméně nedostatků obsahoval projev Václava Moravce v obou částech pořadu. Jak Václavu Moravcovi, tak Janu Punčochářovi působily největší potíže faktické nedostatky a u Jana Punčocháře to navíc bylo také nezvládnutí obsahu diskuze, což znamená, že svým hostům nestačil po obsahové stránce.

Hosté Otázek Václava Moravce přijali celých 96 % vstupů moderátora do diskuze a ovlivnit se nenechali pouze v případě 4 % replik moderátora. U Partie dosahovala autorita moderátora nižších hodnot, a to 93 %.

V první části Otázek VM měl moderátor nejmenší vliv na zástupce hospodářství (7% podíl promluv bez vlivu na vystupování hosta). Následovaly strany KSČM a ČSSD. Ve druhé části pořadu měl moderátor nejmenší vliv na zástupce ČSSD (13 %), nejčastěji na Davida Ratha, Michala Haška a Jiřího Dienstbiera ml. Sociální demokracii následovali zástupci odborů s 9 % promluv, na které neměl moderátor žádný vliv. Nejvýraznějším mluvčím odborů byl v tomto případě Jaroslav Zavadil. Jan Punčochář měl nejmenší vliv na zástupce odborů (19 %), konkrétně taktéž na Jaroslava Zavadila.

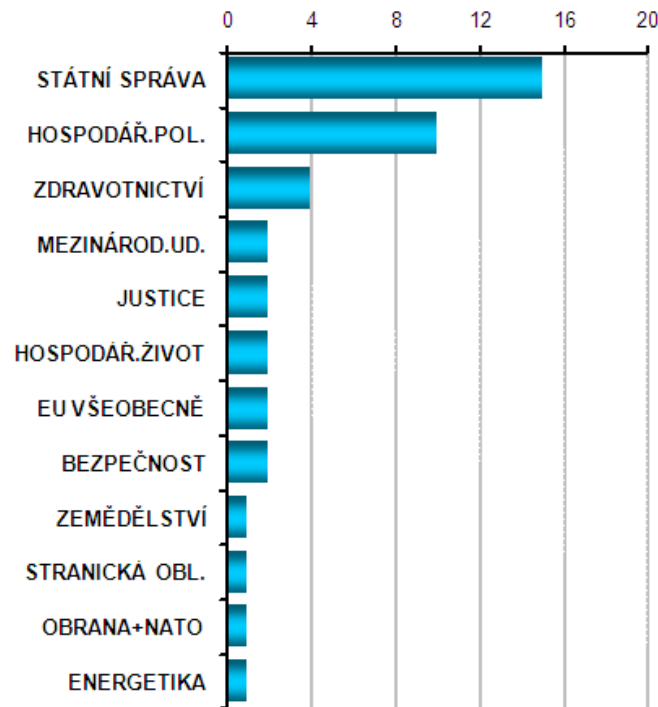
Nejméně ukázněnými hosty první části Otázek VM na ČT 1 byli zástupci KSČM. Ve druhé části pořadu se zástupci KSČM objevili na opačném spektru grafu, kdy se zařadili mezi relativně nejukázněnější hosty pořadu. Naopak jako nejneukázněnější diskutéři se ukázali zástupci Věcí veřejných, kteří se v 9 % případů snažili vyhnout přímým odpovědím na otázky moderátora. V Partii se na nejvyšší příčce subjektů, které se snažily vyhnout odpovědím na položené otázky, ocitli taktéž zástupci Věcí veřejných v čele s jejich předsedou Radkem Johnem.

Gender: Ženy se v analyzovaných relacích představily celkem třináctkrát. V obou částech Otázek Václava Moravce tvořily ženy 11 % hostů. Partie na Primě oproti tomu nedala za celé čtvrtletí prostor ani jedné ženě.

4. Tematická variabilita a variabilita aktérů

Tematická variabilita posuzuje, jak dalece byly diskuzní pořady z hlediska tematické struktury různorodé. Každému jednotlivému úseku relace je přiřazeno jedno hlavní téma v závislosti na jeho převažujícím obsahu. Témata jsou přitom příspěvkům přiřazována z předem definovaného seznamu. Seznam sám obsahuje cca 800 různých témat.

Graf 1: Obsahová agenda – Otázky Václava Moravce 1

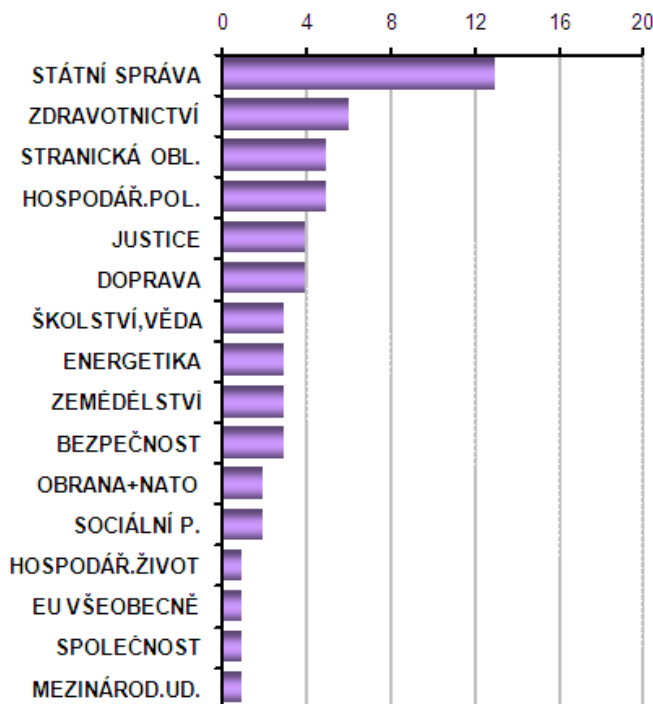
Báze: 43 tematických úseků pořadu Otázky VM 1

Graf 1 popisuje tematickou agendu 1. části Otázek VM, kterým ve čtvrtém čtvrtletí roku 2010 dominovala kategorie STÁTNÍ SPRÁVA, pod kterou se zařadila témata týkající se volby prezidenta, povolebního vyjednávání i úřadování jednotlivých ministerstev. Velkým tématem byly také platy státních zaměstnanců. Hlavní příčinou umístění tématu HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA na druhé příčce byly četné diskuze nad státním rozpočtem či nad transparentním zadáváním veřejných zakázek.

Téma ZDRAVOTNICTVÍ vystoupalo na třetí místo zejména kvůli situaci, která v posledním čtvrtletí eskalovala zejména kvůli výzvě lékařů Děkujeme, odcházíme. Téma MEZINÁRODNÍ UDÁLOSTI se zabývaly převážně situací v Afghánistánu, odkud byl vysílán nedělní speciál Otázek VM.

Pod téma JUSTICE spadala témata týkající se státního zastupitelství nebo budoucího angažmá nejvyšší státní zástupkyně.

Graf 2: Obsahová agenda – Otázky Václava Moravce 2

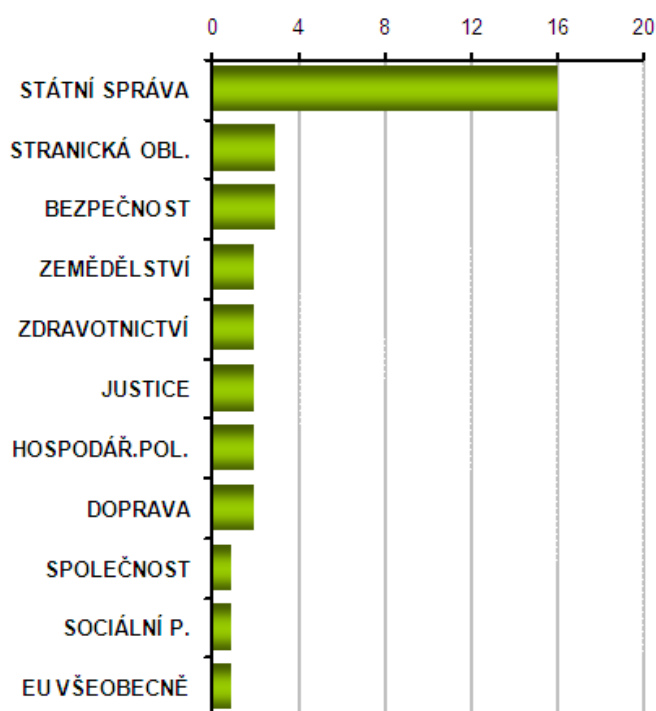

Báze: 57 tematických úseků pořadu Otázky VM 2

Graf 2 ilustruje tematickou strukturu 2. části Otázek VM vysílaných na zpravodajské stanici ČT24. Také ve druhé části byla nejdiskutovanějšími tématy spadající do kategorie STÁTNÍ SPRÁVA. Konkrétněji to bylo úřadování jednotlivých ministerstev.

Zvýšený prostor věnovaný ZDRAVOTNICTVÍ byl dán vyhrocenou situací, kterou rozpoutal LOK. Lékaři hrozící výpověďmi byli nejčastěji k vidění na samém závěru roku. STRANICKOU OBLAST zaštiťovala témata týkající se jednotlivých politických stran. Důvodem umístění tématu HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA na čtvrté příčce byly četné diskuze nad stávkami či daňovou politikou.

Graf 3: Obsahová agenda – Partie

Báze: 35 tematických úseků pořadu Partie

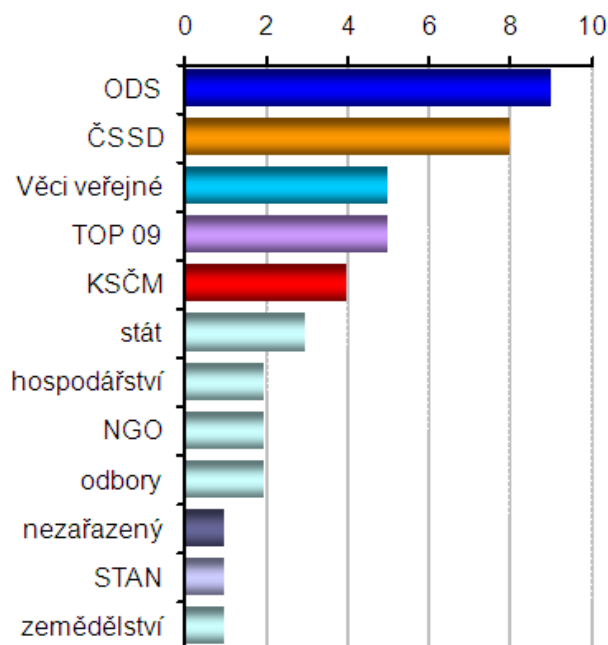
Z Grafu 3 je patrné, že tematické agendě Partie výrazně dominovala oblast STÁTNI SPRÁVA. Mluvílo se hlavně o povolební situaci, tedy sestavování vlády.

sledovala STRANICKÁ OBLAST, která se zabývala událostmi v jednotlivých politických uskupeních, převážně v ČSSD a Věcech veřejných. Oproti Otázkám VM se poměrně vysoko umístila témata BEZPEČNOST a ZEMĚDĚLSTVÍ.

O ZDRAVOTNICTVÍ se v Partii mluvílo spíše v obecnější rovině.

Zcela zásadním kritériem pro posouzení kvality sledovaného typu pořadů je míra variability aktérů diskuzí. V Kodexu ČT (6.2.) je tento požadavek definován takto: „Vyváženost se posuzuje zejména podle váhy jednotlivých politických stran v demokratické společnosti odvozené především z výsledků voleb do hlavních orgánů zastupitelské demokracie.“

Graf 4: Politická příslušnost hostů v Otázkách VM 1

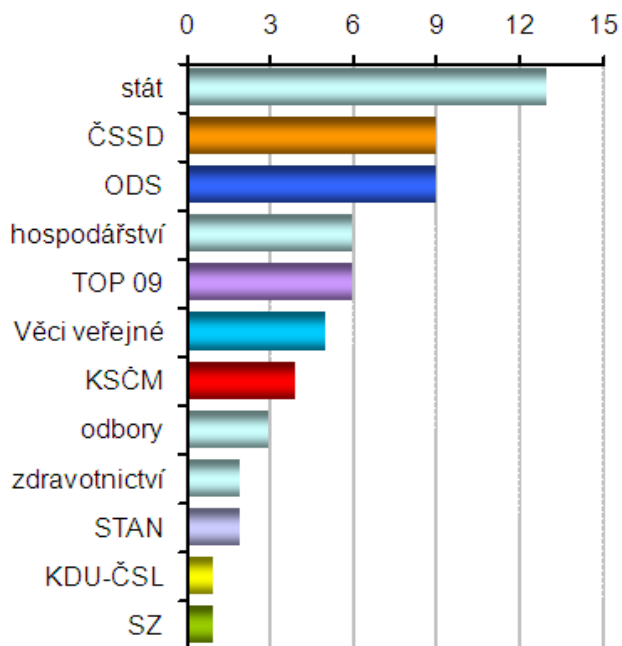
mimoparlamentních politických stran a hnutí v těchto diskuzích.“ Česká televize se tím zavazuje dát možnost pro prezentaci názorovým proudům, které nepatří na české politické scéně k těm dominantním. Graf ukazuje, do jaké míry se tvůrci pořadu tímto požadavkem (ne)řídili.

Graf 4 prezentuje skutečnost, že nejčastěji zvanými hosty pořadu na ČT 1 byli zástupci ODS, které následovali politikové ČSSD. Stejný prostor dostaly koaliční strany Věci veřejné a TOP 09, které si připsaly 5 účastí. Z hostů pohybujících se mimo politické spektrum byli nejčastěji zvanými zástupci státu.

Graf 4 ilustruje zastoupení politických hostů podle jejich příslušnosti k politickým stranám v pořadu ČT Otázky VM vysílaném na ČT 1. V zásadě platí, že poměrná účast politických subjektů v relacích by měla zhruba odpovídat četnosti jejich zastoupení v zastupitelských orgánech, především v PSP ČR. Zároveň by měl být v úhrnu zajištěn přibližně stejný prostor zástupcům vládních stran a opozice. V Kodexu České televize (6.1.) je tento požadavek formulován tak, že „Česká televize dbá, aby hlavní názorové proudy dostaly rovnoměrný prostor k vyjádření.“

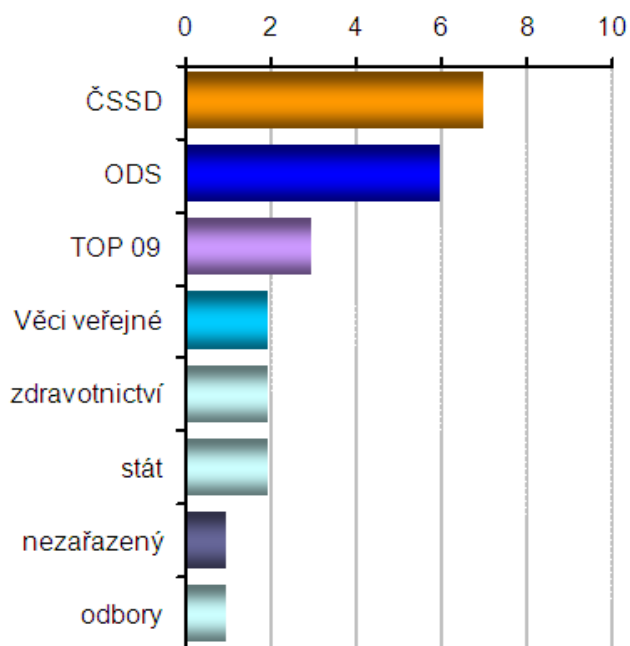
Dalším apelem vyplývajícím z výše zmiňovaného Kodexu ČT (6.2.) je poskytnutí prostoru pro vyjádření i mimoparlamentním politickým subjektům a skupinám: „Česká televize také vytváří podmínky pro přiměřenou účast

Graf 5: Politická příslušnost hostů v Otázkách VM 2

Ve druhé části Otázek VM byli nejčastěji zvanými hosty zástupci státu. Následováni byli dvěma nejsilnějšími stranami ODS a ČSSD. Oproti první části se v pořadí na ČT 24 objevili také zástupci stran KDU-ČSL a Strany zelených. Dvě účasti si připsalo také uskupení Starostové a nezávislí. Z hostů, které můžeme označit za nezařazené, se v posledním čtvrtletí neobjevil ve druhé části pořadu ani jeden zástupce.

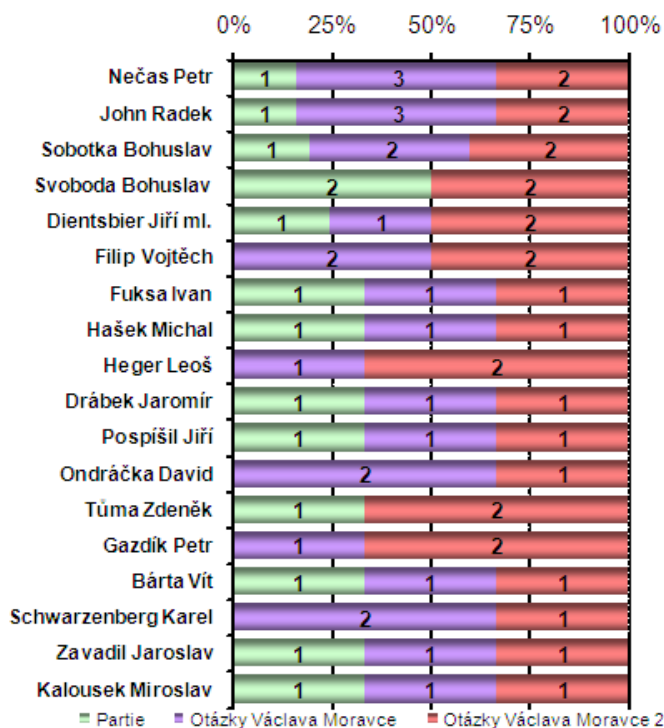
Graf 6: Politická příslušnost hostů v Partii

Mezi hosty Partie převládali zástupci ČSSD před hosty z řad ODS. Zástupci těchto dvou stran se v pořadí objevovali oproti ostatním politickým uskupením nejčastěji. Oproti Otázkám VM na ČT v pořadí nedostali žádný prostor zástupci KDU-ČSL, KSČM nebo Strany zelených.

Obdobně jako je možné posuzovat zastoupení jednotlivých politických stran, lze sledovat i účast jednotlivých politiků v diskuzních pořadech. Analýza tak reflektuje prostor, který jim byl poskytnut pro vyjádření vlastních myšlenek, a zároveň jejich atraktivitu pro média a z ní zprostředkovaně plynoucí vliv na aktuální politické dění a veřejné mínění.

Graf 7: Nejčastější hosté diskuzních relací

Nejčastěji zvaným hostem všech diskuzních pořadů byl předseda ODS Petr Nečas, který se na televizních obrazovkách objevil celkem 6krát. Následován byl předsedou Věcí veřejných Radkem Johnem či statutárním místopředsedou ČSSD, Bohuslavem Sobotkou.

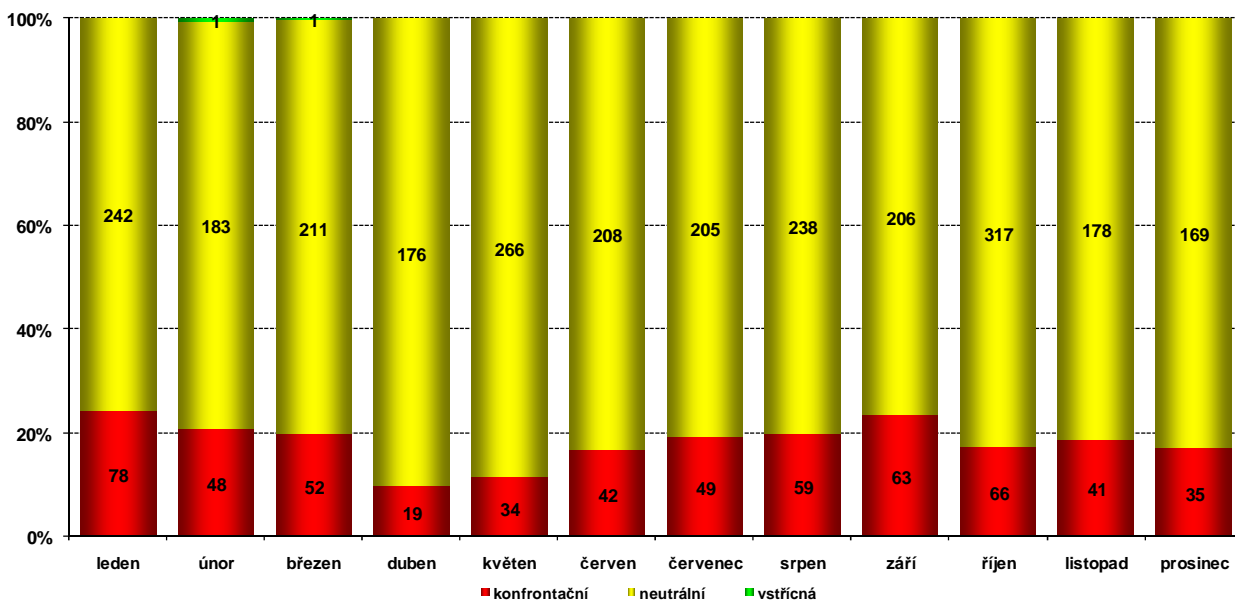
Celkem čtyři účasti si připsali také političtí nováčci kandidující na post pražského primátora za ODS a ČSSD, a to Bohuslav Svoboda a Jiří Dientsbier ml. Stejně tak se celkem čtyřikrát v politických debatách objevil předseda KSČM Vojtěch Filip, avšak pouze na České televizi.

5. Objektivita, nestrannost moderátora

Dalším analyzovaným kritériem je objektivita, nestrannost moderátora v přístupu k politickým hostům. Ukazatelem, jehož pomocí lze toto hledisko sledovat, je typ promluv adresovaných jednotlivým hostům (zda se jedná o konfrontační, neutrální, nebo vstřícný typ repliky). Metodologie dovoluje porovnávat ve sledovaném časovém úseku objektivitu přístupu moderátora k politickým stranám, zástupcům koalice/opozice i jednotlivým hostům pořadu. Postupuje se tedy od nejobecnější úrovně až k detailní analýze jednotlivých pořadů a jejich aktérů.

Za neobjektivnější je v rámci tohoto hlediska považována ta relace, která dlouhodobě vykazuje stabilní míru konfrontačnosti vůči hostům. Samotný Kodex ČT (6.5.) zdůrazňuje, že: „Moderátoři diskuzních pořadů ČT jsou povinni zachovávat nestrannost. Divák by neměl z jejich vystupování v pořadu poznat, jaký k diskutovanému problému nebo diskutujícím zaujmají postoj.“

Obecně lze tvrdit, že čím je v meziměsíčním srovnání menší rozptyl v konfrontačnosti moderátora ke všem diskutujícím hostům, tím vystupuje vyváženěji a s vyšší mírou nestrannosti. Jeho přístup k diskutujícím se potom při pohledu v analyzovaném časovém horizontu jeví jako stabilní. Nicméně je nutné mít na zřeteli dynamiku reálného politického dění jako určujícího axiomu, který musí moderátor ve svém projevu reflektovat. V obecné rovině tedy může být graf meziměsíčního srovnání celkové míry konfrontačnosti indikátorem pro relevantní popis situace na politické scéně.

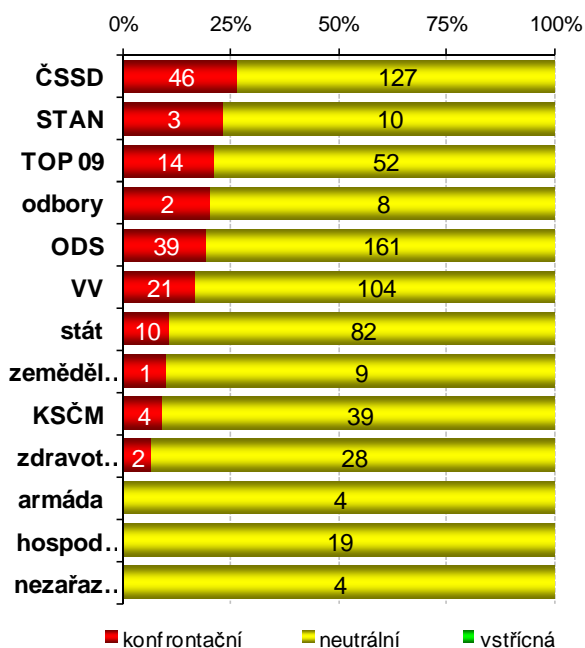
Báze: 3187 promluv moderátora; Média: Otázky VM; Období: 1/2010 – 12/2010

Graf 8: Celková míra konfrontačnosti v Otázkách VM

Graf 8 ukazuje celkovou míru konfrontačnosti moderátora Otázek VM vůči hostům v jednotlivých měsících od ledna 2010 do prosince 2010. Z grafu je patrné, že se míra konfrontačnosti v průběhu roku pohybovala na průměru 20,5 %, přičemž nejvyšší podíl byl zaznamenán v měsíci lednu (24 %) a v září (23 %). Naopak relativně nejméně moderátor konfrontoval své hosty v dubnu (10 %).

Grafy 9 a 10 konkretizují, ale především blíže objasňují výše zmiňované závěry. Na porovnání typů adresovaných propozic (konfrontační/neutrální/vstřícná), s nimiž moderátoři Otázek VM 1 a Partie přistupovali k jednotlivým politickým stranám, ilustruje relativní míru konfrontačnosti vůči jejím zástupcům, ale především politickému subjektu jako celku. Analýza v tomto případě sestupuje na další, konkrétnější, úroveň oproti předchozím závěrům popisujícím průměrnou konfrontačnost ke všem politickým hostům, kteří se zúčastnili sledované relace.

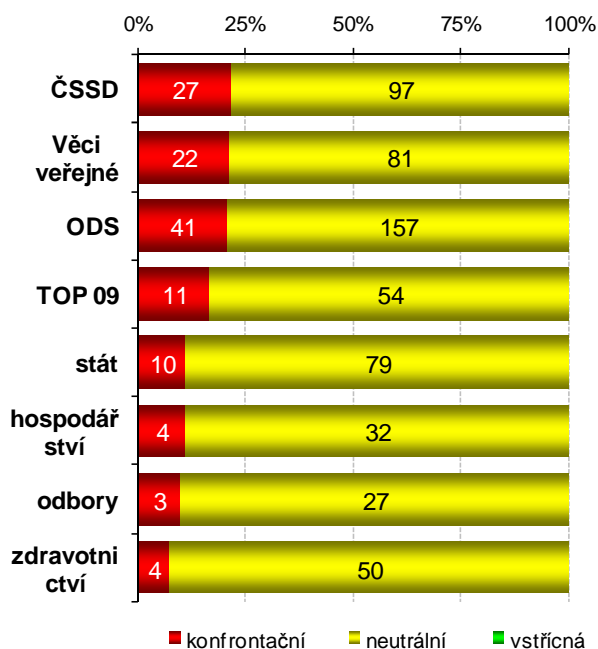
Graf 9: Konfrontačnost Otázek VM 1 vůči politickým stranám

Báze: 806 promluv moderátora; Média: Otázky VM 1; Období: 4Q/2010

Graf 9 ukazuje, že s nejvyšší mírou konfrontačnosti přistupoval Václav Moravec k zástupcům ČSSD (27 %), nejčastěji k Bohuslavu Sobotkovi. Následovalo politické uskupení Starostové a nezávislí, jehož tváří je Petr Gazdík. Celkem 21 % konfrontačních replik moderátor vyřkl směrem k zástupcům TOP 09, za kterými s 20% podílem konfrontačních replik následovali zástupci odborů.

Graf 10: Konfrontačnost Partie vůči politickým stranám

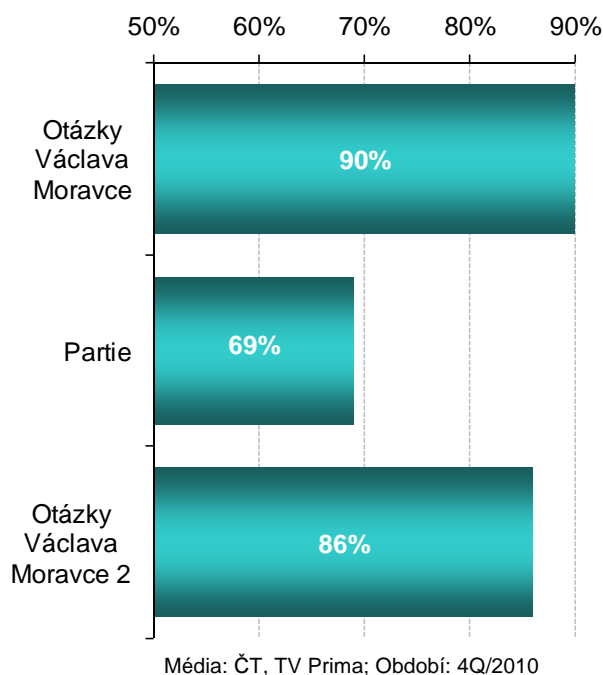
Báze: 699 promluv moderátora; Média: Partie; Období: 4Q/2010

Graf 10 dokumentuje, že moderátor Partie přistupoval s nejvyšší mírou konfrontačnosti stejně tak, jako Václav Moravec, ke straně ČSSD (22 %). Celkem 21 % konfrontačních replik Jan Punčochář pronesl směrem k zástupcům strany Věci veřejné a ODS.

6. Transparentnost

Ukazatel transparentnosti hraje důležitou roli pro důvěryhodnost moderátora diskuze jednak v očích aktérů ve studiu, ale především pro to, do jaké míry je moderátor pozitivně přijímán samotnými diváky. Analýza v této oblasti posuzuje přesnost a preciznost, s níž moderátor zveřejňuje externí zdroje informací. Na stupnici přesné-ambivalentní-nepřesné je analyzována ověřitelnost uváděných zdrojů.

Graf 11: Míra přesnosti v uvádění zdrojů – srovnání pořadů

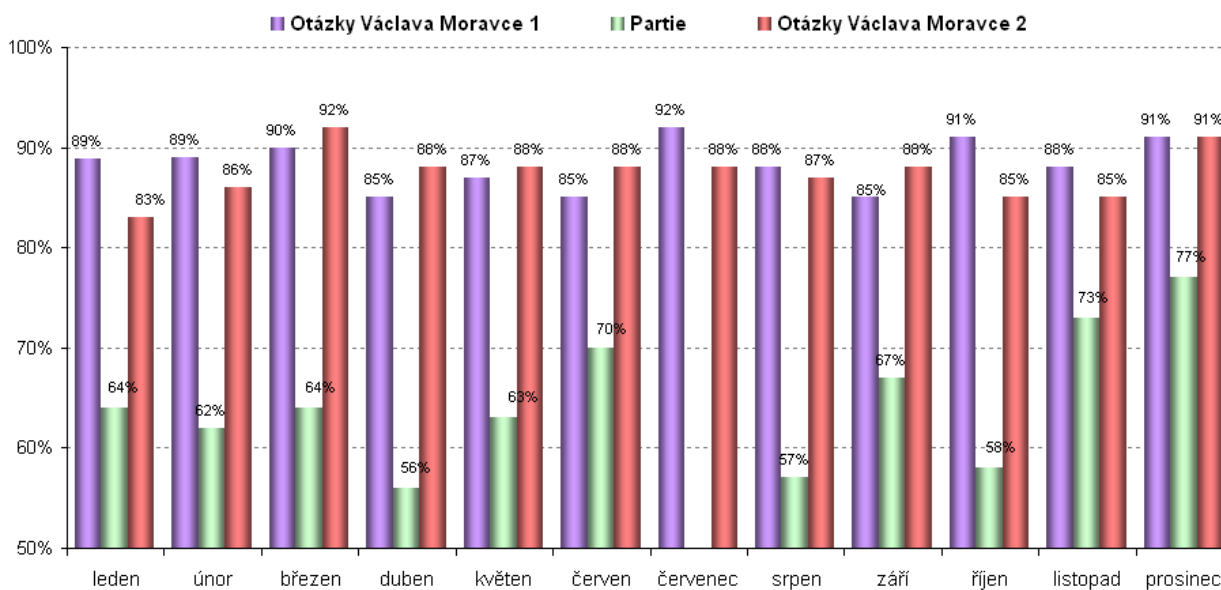
Graf 11 porovnává míru transparentnosti Václava Moravce a moderátora Partie při práci s externími zdroji informací, přičemž obě části pořadu Otázky VM jsou pro možnost komparace výsledných hodnot posuzovány zvlášť.

V. Moravec odkazoval na externí zdroje svých tvrzení s nejvyšší precizností v první části Otáček VM (90 %). Rozdíl oproti Partii byl 21 procentních bodů. U Václava Moravce se neobjevilo jediné nepřesné označení zdroje na rozdíl od Partie, kde Jan Punčochář ve čtyřech případech vůbec neuvedl zdroj svého tvrzení. Ve druhé části Otáček VM moderátor odkazoval na své zdroje s 86% přesností.

Graf 12 popisuje vývoj transparentnosti v jednotlivých relacích v meziměsíčním srovnání. Václav Moravec odkazoval v obou částech relace na externí zdroje svých tvrzení

s mnohem vyšší precizností, než moderátor pořadu Partie. Nejvyšší míra přesnosti byla zaznamenána v březnu u druhé části Otáček VM a v červenci u první části OVM (92 %). V Partii přesáhla ve sledovaném roce míra přesnosti v práci s externími zdroji informací hranici 70 % pouze 3krát.

Graf 12: Vývoj přesnosti v uvádění zdrojů – srovnání pořadů

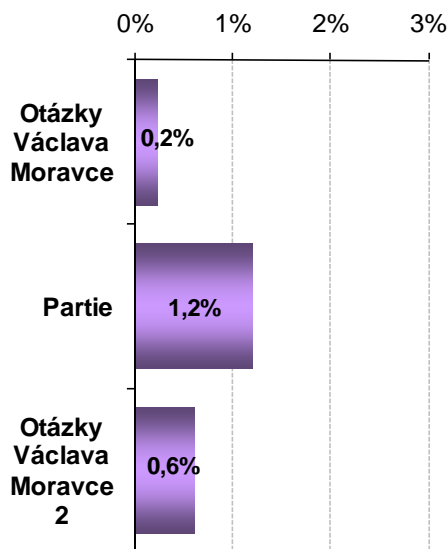

Báze: promluvy odkazující na externí zdroje; Média: ČT, TV PRIMA; Období: 1/2010 – 12/2010

7. Přípravenost, vliv moderátora na diskuzi

Kontinuální obsahová analýza umožňuje sledovat připravenost moderátora na diskuzi. Detailní kategorizací jednotlivých replik lze rozlišit mezi adekvátními a těmi, které jsou z určitého hlediska považovány za neuspokojivé. Po určení celkového podílu neadekvátních replik obsahová analýza současně odhaluje konkrétní strukturu moderátorových chyb (faktické nedostatky, nedostatky v projevu, neschopnost zvládnout diskuzi, nerozhodnost, nepozornost atd.).

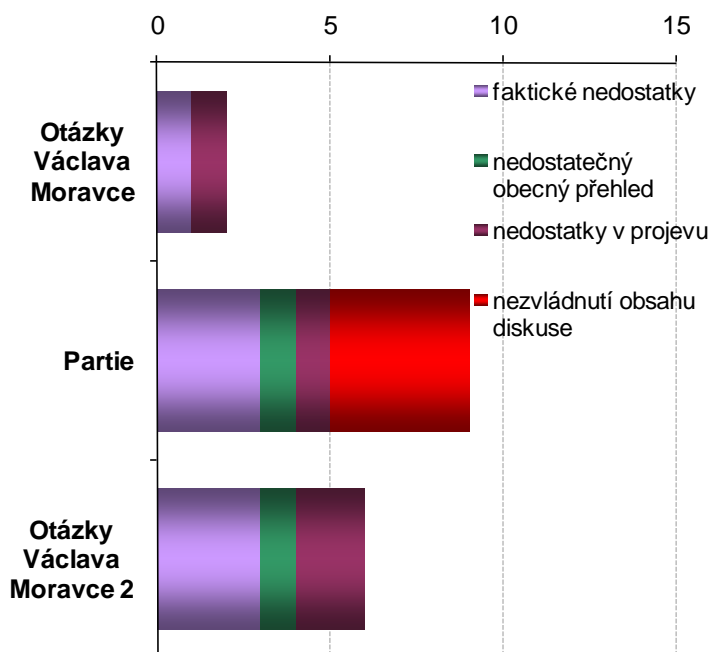
Graf 13: Podíl neuspokojivých replik moderátora – srovnání pořadů

Graf 13 sleduje celkový podíl neuspokojivých replik v projevu moderátora mezi jednotlivými diskuzními pořady. Relativně nejméně nedostatků obsahoval projev Václava Moravce v první části pořadu. U moderátora Partie byl naproti tomu zaznamenán nejvyšší podíl nedostatků. Nejčastějšími chybami obou moderátorů byly faktické nedostatky.

Báze: 2573 promluv moderátorů; Média: ČT, TV Prima; Období: 4Q/2010

Graf 14: Struktura chyb moderátorů – srovnání pořadů

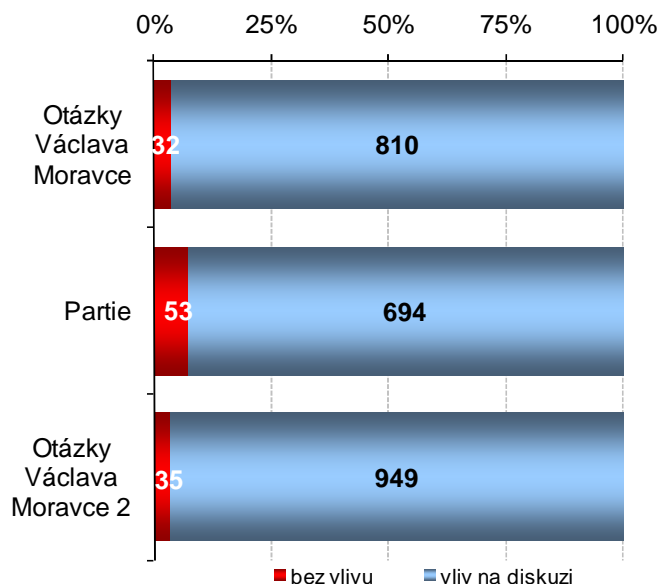

Graf 14 konkretizuje na detailním rozboru struktury neadekvátních promluv moderátorů výše naznačené teze. Je tak možné odhalit, v jaké oblasti moderátorova výkonu se objevilo největší množství nedostatků.

Jak Václavu Moravcovi, tak Janu Punčochářovi působily největší potíže faktické nedostatky a u Jana Punčocháře to navíc bylo také nezvládnutí obsahu diskuse, což znamená, že svým hostům nestačil po obsahové stránce, a to i přesto, že témata a další směřování diskuse udával právě on. Chyby spadající pod nedostatky v projevu se nejčastěji týkaly přehnutí moderátorů.

Dalším důležitým kritériem vypovídajícím o kvalitě, a především autoritě moderátora u jednotlivých hostů, je jeho vliv na vedení diskuze. Stanovený ukazatel je výslednicí interakce mezi schopností moderátora vést diskusi požadovaným směrem a způsobem, a naproti tomu ukázněností jednotlivých aktérů, jejich ochotou podřídit se nastolenému způsobu moderace. Za nejvyšší pořad je považován ten, v němž je moderátor v nejvyšší míře schopný posunout svým zásahem diskusi zamýšleným směrem. Je tedy hosty respektován jako ten, kdo určuje, jak bude další diskuze probíhat a která témata budou nastolena.

Graf 15: Vliv moderátora na vystupování hostů – srovnání pořadů

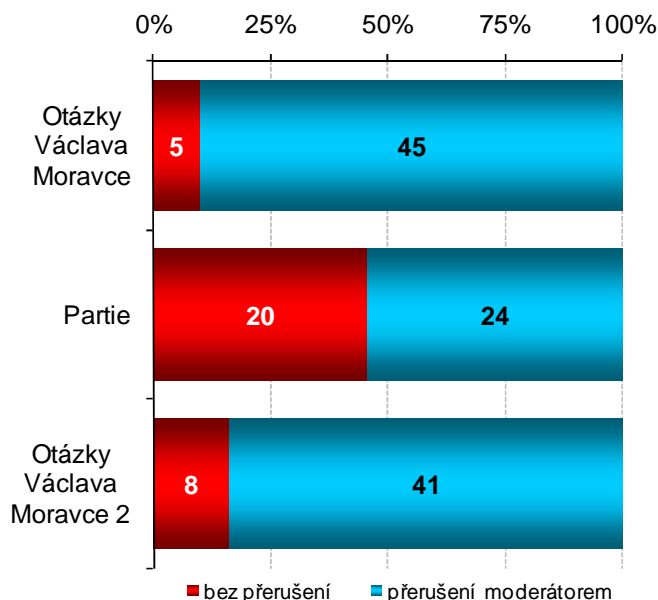

Graf 15 ilustruje, že autoritu moderátora respektovali v nejvyšší míře hosté Otázek Václava Moravce. Naopak nejmenší vliv na své hosty měl Jan Punčochář v Partii na Primě. Hosté Otázek Václava Moravce přijali celých 96 % vstupů moderátora do diskuze a ovlivnit se nenechali pouze v případě 4 % replik moderátora. U Partie dosahovala autorita moderátora nižších hodnot, a to 93 %.

V případě, že host nerespektuje intence moderátora, tj. neodpovídá adekvátním způsobem na otázky nebo nereaguje na jemu adresované pokyny, moderátor jej má přerušit. Vysoký počet dokončených promluv vypovídá o nízké schopnosti moderátora vyžadovat přímé odpovědi na otázky.

Báze: 1589 promluv moderátora; Média: ČT, TV Prima; Období: 4Q/2010

Graf 16: Reakce moderátora na neukázněné vystupování hostů

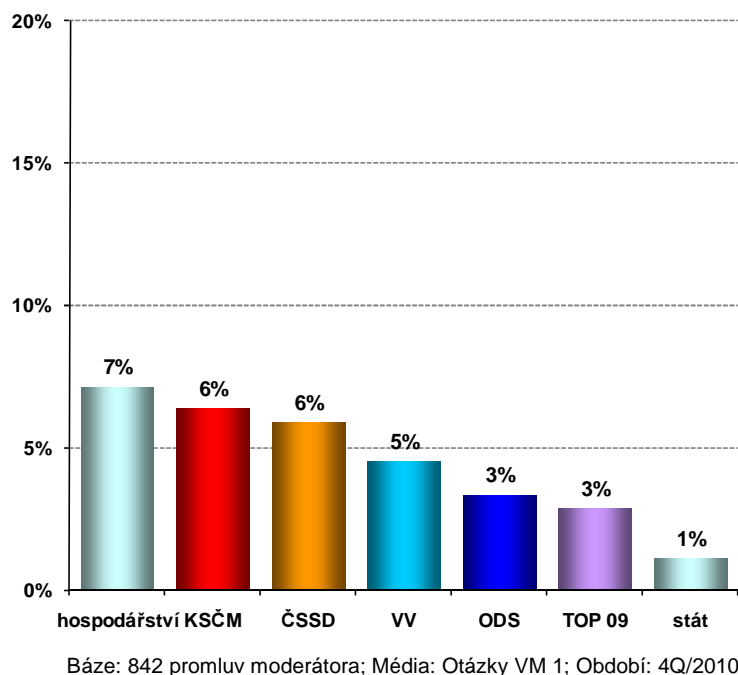

Graf 16 ukazuje, že v průběhu roku byl výrazně úspěšnější v přerušování vyhýbavých reakcí hostů moderátor Václav Moravec, který dokázal zastavit 90 % a 84 % replik neukázněně odpovídajících hostů. Jan Punčochář přerušil nekonkrétně reagující hosty ve 45 % případů. To znamená, že 55 % replik hostů, kteří se snažili otázkám moderátora vyhnout, zůstalo bez konkrétní odpovědi.

Stejně jako je možné monitorovat celkový počet neadekvátních promluv hostů, jimiž se snaží vyhnout přímé odpovědi na kladenou otázku, které jsou či nejsou moderátorem přerušeny, umožňuje analýza i detailnější pohled na ovlivnitelnost zástupců politických stran v rámci sledovaných pořadů, jak to dokumentují Grafy 17 - 19, případně to, do jaké míry se snažili vyhnout konkrétní odpovědi členové jednotlivých subjektů (Grafy 20 - 22).

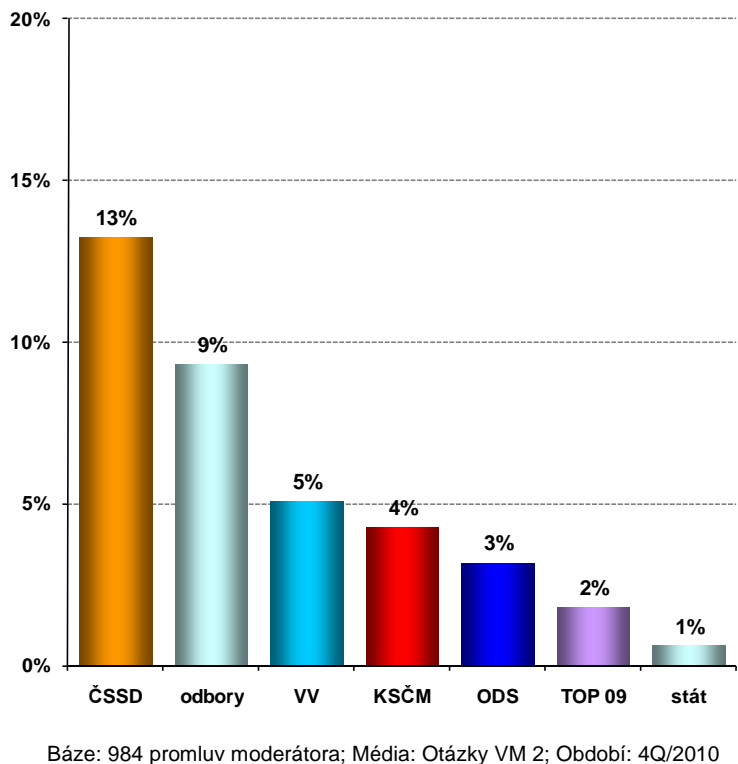
Báze: 145 promluv hostů; Média: ČT, TV Prima; Období: 4Q/2010

Graf 17: Podíl promluv moderátora bez vlivu – srovnání stran – Otázky VM 1

V první části Otázek VM měl moderátor nejmenší vliv na zástupce hospodářství (7% podíl promluv bez vlivu na vystupování hosta). Následovaly strany KSČM a ČSSD. KSČM v tomto ohledu nejvýrazněji zastupoval Pavel Kováčik, ČSSD Bohuslav Sobotka. Celkem 5 % vstupů moderátora do diskuze nerespektovali zástupci Věcí veřejných.

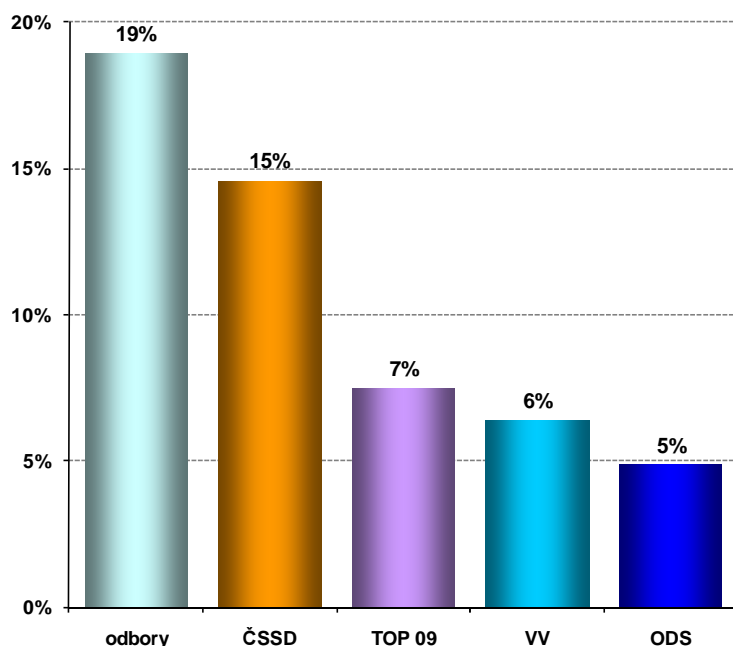
Graf 18: Podíl promluv moderátora bez vlivu – srovnání stran – Otázky VM 2

Ve druhé části pořadu měl moderátor nejmenší vliv na zástupce ČSSD (13 %), nejčastěji na Davida Ratha, Michala Haška a Jiřího Dienstbiera ml.

Sociální demokracii následovali zástupci odborů s 9 % promluv, na které neměl moderátor žádný vliv. Nejvýraznějším mluvčím odborů byl v tomto případě Jaroslav Zavadil.

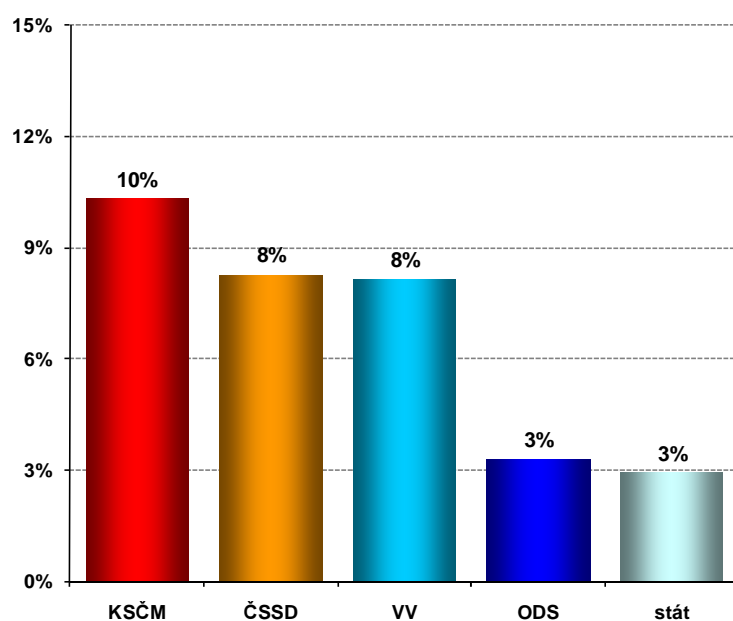
Graf 19: Podíl promluv moderátora bez vlivu – srovnání stran – Partie

Báze: 747 promluv moderátora; Média: Partie; Období: 4Q/2010

Jan Punčochář měl nejmenší vliv na zástupce odborů (19 %), konkrétně na Jaroslava Zavadila. Zástupci ČSSD, kteří nejméně respektovali osobu moderátora, byli Michal Hašek a Bohuslav Sobotka. Následovali straníci z řad TOP 09 a Věcí veřejných se 7 %, respektive 6 % promluv moderátora bez vlivu.

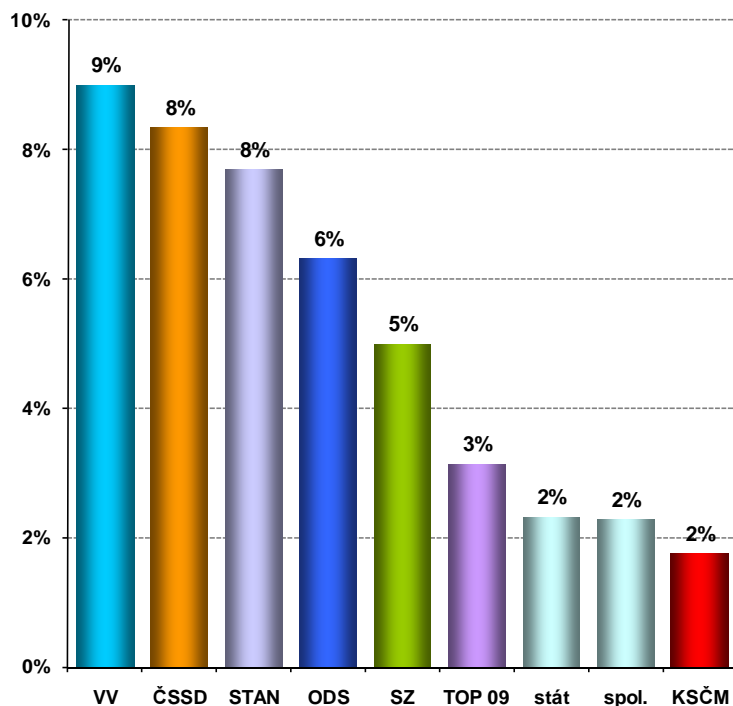
Graf 20: Podíl neukázněných promluv zástupců stran – Otázky VM 1

Báze: 994 promluv hostů; Média: Otázky VM 1; Období: 4Q/2010

Nejméně ukázněnými hosty první části Otázek VM na ČT 1 byli zástupci KSČM s 10 % neukázněných replik hostů, kteří se snažili na položené otázky odpovídat vyhýbavě. Se shodnými 8 % neukázněných promluv se v pořadí na ČT 1 prezentovali zástupci ČSSD a Věcí veřejných, kde se jako vůbec nejneukázněnější host projevila Kristýna Kočí.

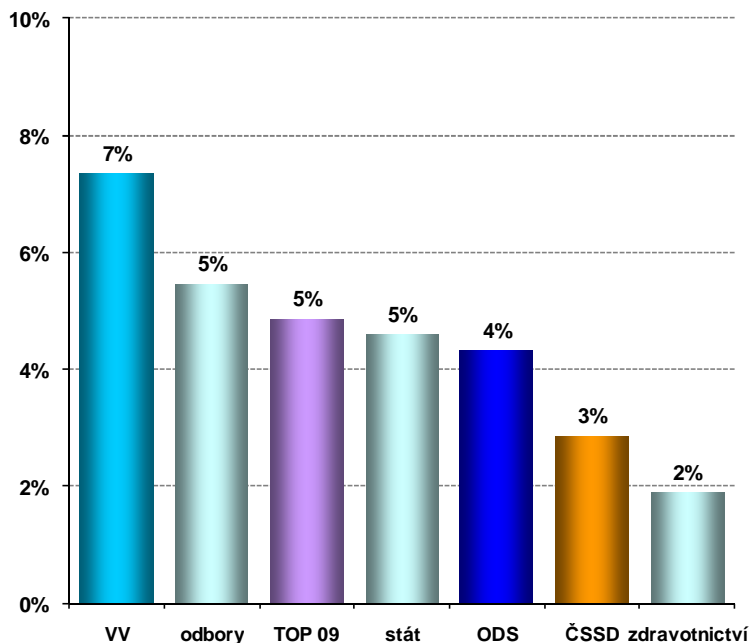
Graf 21: Podíl neukázněných promluv zástupců stran – Otázky VM 2

Báze: 1167 promluv hostů; Média: Otázky VM 2; Období: 4Q/2010

Ve druhé části pořadu se zástupci KSČM objevili na opačném spektru grafu, tedy se zařadili mezi relativně neukázněnější hosty pořadu. Naopak nejneukázněnějšími diskutéry se ukázali zástupci Věcí veřejných, kteří se v 9 % případů snažili vyhnout přímým odpovědím na otázky moderátora. Následování byli zástupci ČSSD a uskupením starostové a nezávislí (8 % neukázněných promluv).

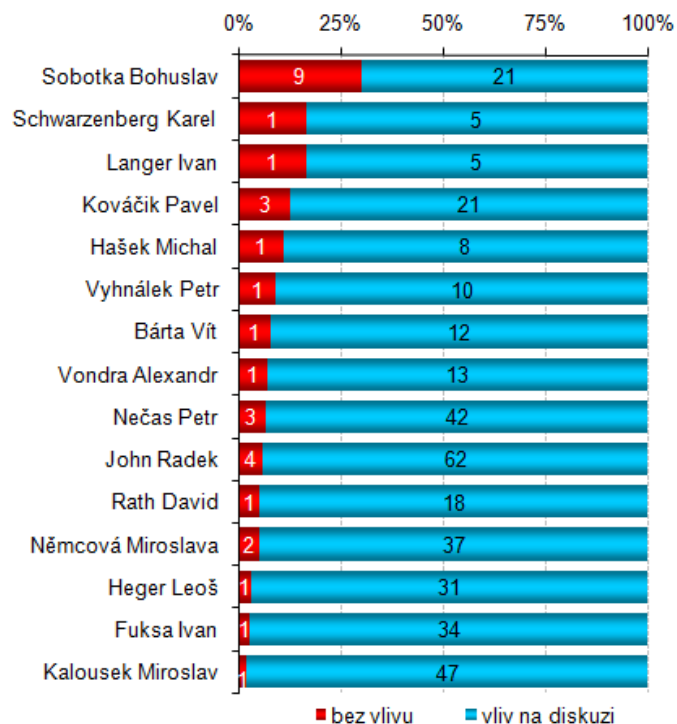
Graf 22: Podíl neukázněných promluv zástupců stran – Partie

Báze: 997 promluv hostů; Média: Partie; Období: 4Q/2010

V Partii se na nejvyšší příčce subjektů, které se snažily vyhnout odpovědím na položené otázky, ocitli zástupci Věcí veřejných v čele s jejich předsedou Radkem Johnem. Mezi dalšími subjekty, které se snažily vyhnout odpovědím na položené otázky, byli zástupci odborů, TOP 09 či zástupci státu, konkrétně prezident Václav Klaus.

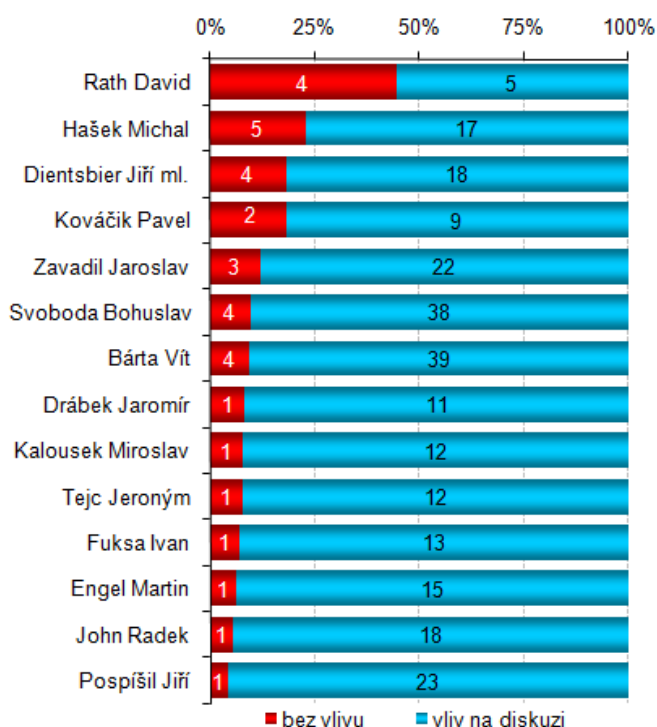
Graf 23: Vliv moderátora na předsedy politických stran – Otázky VM 1

Báze: promluvy moderátora; Média: Otázky VM 1; Období: 4Q/2010

Vhledem k počtu výpovědí měl v první části pořadu Otázek VM moderátor nejmenší vliv na prozatímního předsedu ČSSD Bohuslava Sobotku (30 % promluv moderátora bez vlivu). Následován byl předsedou TOP 09 Karlem Schwarzenbergem a Ivanem Langerem.

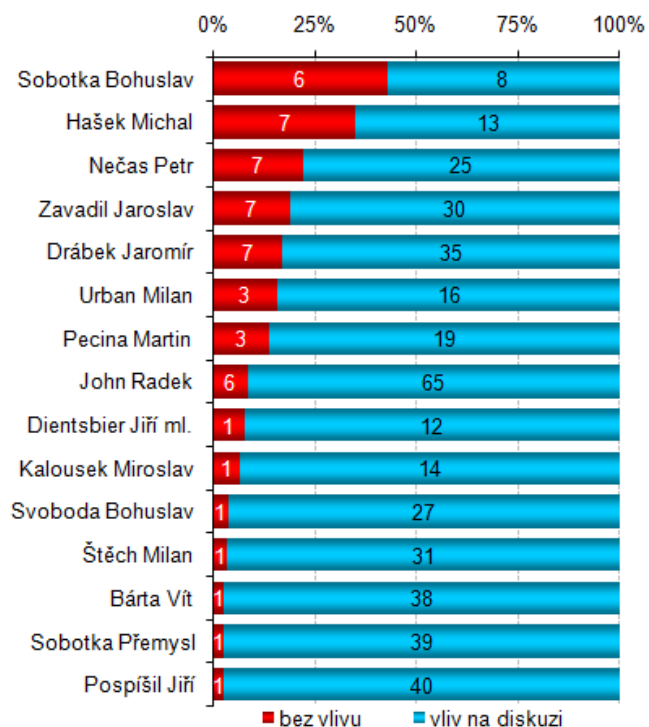
Graf 24: Vliv moderátora na předsedy politických stran – Otázky VM 2

Báze: promluvy moderátora; Média: Otázky VM 2; Období: 4Q/2010

Ve druhé části pořadu vysílaném na ČT24 měl Václav Moravec nejmenší vliv na Davida Ratha, který byl zároveň třetím nejneukáznějším hostem druhé části pořadu. Za ním následovali jeho spolustraníci Michal Hašek a Jiří Dientsbier ml., který aspiroval na místo primátora hlavního města Prahy. Členy ČSSD následoval člen KSČM Pavel Kováčik.

Graf 25: Vliv moderátora na předsedy politických stran – Partie

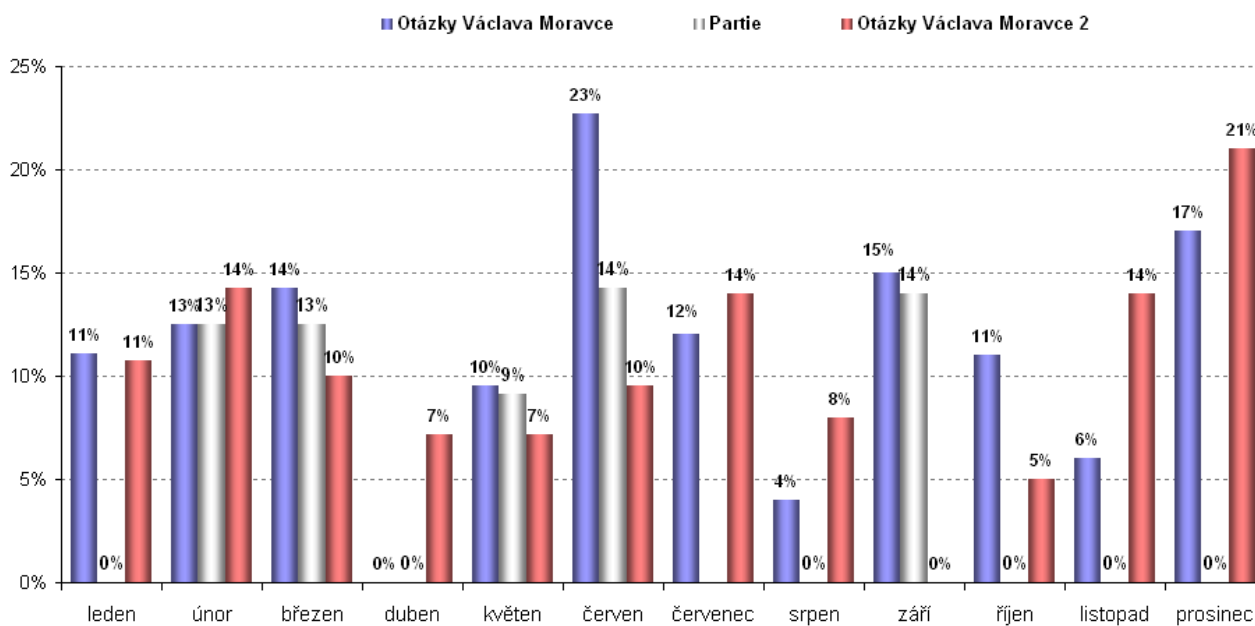
Báze: promluvy moderátora; Média: Partie; Období: 4Q/2010

Osobnost moderátora odmítli respektovat převážně zástupci ČSSD, konkrétně Bohuslav Sobotka (43 % promluv moderátora bez vlivu), kterého následoval spolustranický rival Michal Hašek. Pouze 78 % vliv měl moderátor na Petra Nečase, za kterým se se stejným počtem promluv bez vlivu držel zástupce odborů Jaroslav Zavadil.

8. Gender

Z výsledků analýzy vyplývají zásadní údaje týkající se prostoru poskytnutému v diskuzních pořadech politického zaměření ženám. Výsledky naznačují, do jaké míry se jednotlivé televizní stanice snaží poskytnout vyvážené množství času a příležitostí k vyjádření vlastního názoru v daném typu pořadů rovnoměrně oběma pohlavím. Při nezastupitelné roli médií při odstraňování genderových stereotypů, které jsou elementárním faktorem pro nerovnoprávné postavení žen a mužů, z myšlení lidí, lze na základě analyzovaných dat ilustrovat, jak svou funkci média v dané oblasti plní.

Graf 26: Vývoj zastoupení žen v diskuzích – srovnání pořadů

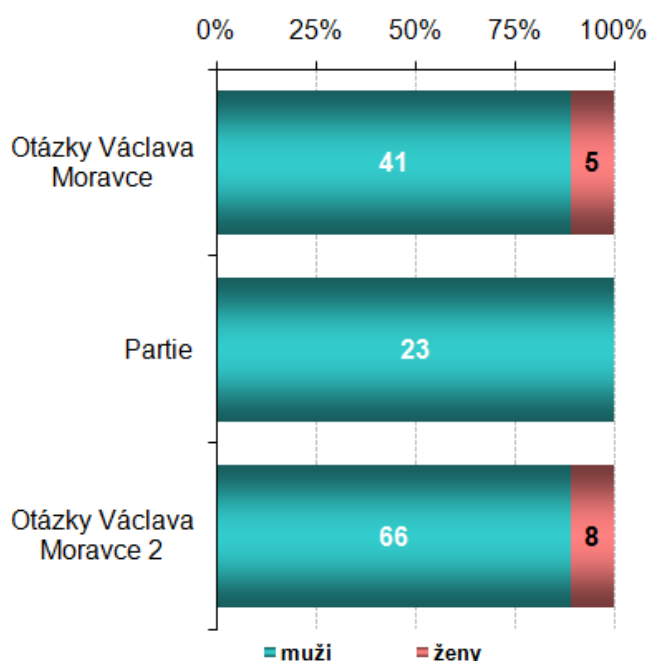

Báze: podíl žen v diskuzích; Média: ČT, TV PRIMA; Období: 1/2010 – 12/2010

Graf 26 reflektuje podíl žen v diskuzních pořadech, který je velmi různorodý. Nejvyšší podíl byl zaznamenán v první části Otázek VM v červnu (23 %) a ve druhé části Otázek VM v prosinci (21 %). Podíl žen v Partii na Primě nepřesáhl v průběhu roku 14 % a v posledním čtvrtletí se pořadu nezúčastnila dokonce ani jedna žena.

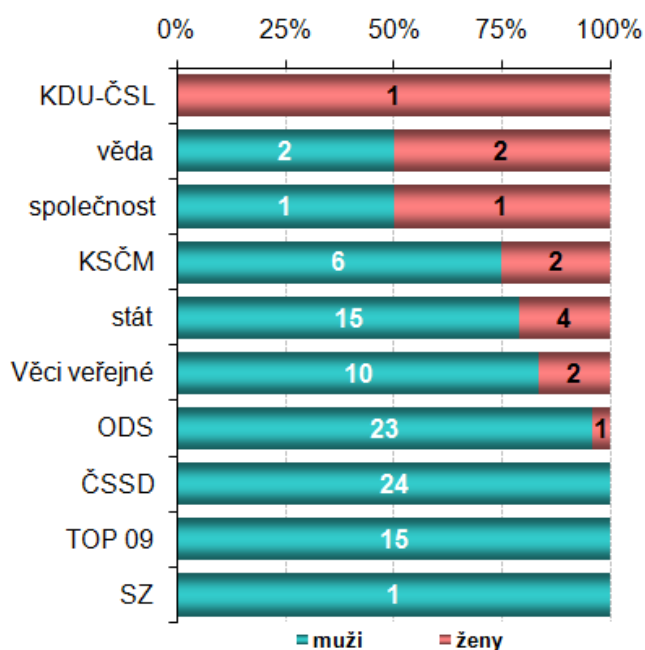
Vysoký červnový podíl žen v první části Otázek VM byl ovlivněn zejména poslední červnovou nedělí, kdy ČT odvysílala čistě dámskou debatu, které se zúčastnily Miroslava Němcová (ODS), Kristýna Kočí (VV) a Alena Gajdůšková (ČSSD). V posledních deseti minutách byly dámy vystřídány odborníky ze zdravotnického sektoru, mezi kterými byla i Dana Jurásková. Hostem Otázek z řad žen byla v daném měsíci i Kateřina Klasnová, která se účastnila povolebního vyjednávání za Věci veřejné.

Graf 27: Zastoupení žen v diskuzích

Graf 27 odráží podíl žen a mužů, kteří se v posledním čtvrtletí roku 2010 zúčastnili politických diskuzí. Ženy se v analyzovaných relacích představily celkem třináctkrát. V obou částech Otázek Václava Moravce tvořily ženy 11 % hostů. Partie na Primě oproti tomu nedala za celé čtvrtletí prostor ani jedné ženě.

Graf 28: Zastoupení žen v diskuzích za jednotlivé politické strany

Graf 28 podrobněji reflektuje počet žen účastnících se politických diskuzí jakožto zástupkyň jednotlivých politických stran.

Relativně nejvyšší podíl žen byl představen za KDU-ČSL, kterou ve 4. čtvrtletí zastupoval pouze jeden host v podobě Michaela Šojdrové. Celkově nejvyšší počet žen se představil za kategorií stát, který ve dvou případech zastupovala Lenka Bradáčová. Nejsilnější vládní stranu zastupovala pouze jedna žena, a to Miroslava Němcová. Strany ČSSD, TOP 09 a SZ do diskuzních pořadů nevyslali žádnou představitelku něžnějšího pohlaví.

Příloha 1: Jmenný seznam hostů diskuzních pořadů 4. čtvrtletí 2010

Tabulka 1: Jmenný seznam všech hostů Otázek VM 1

Datum	Politik	Příslušnost	Datum	Politik	Příslušnost
3.10.2010	Fuksa Ivan	stát	14.11.2010	Niedermayer Luděk	hospodářství
3.10.2010	Kováčik Pavel	KSČM	14.11.2010	Pícl Václav	odbory
3.10.2010	Veleba Jan	zemědělství	14.11.2010	Sobotka Bohuslav	ČSSD
3.10.2010	Vyhnálek Petr	hospodářství	21.11.2010	Kalousek Miroslav	TOP 09
10.10.2010	Bradáčová Lenka	stát	21.11.2010	Ondráčka David	NGO
10.10.2010	Bublan František	ČSSD	21.11.2010	Švejnar Jan	věda
10.10.2010	John Radek	Věci veřejné	21.11.2010	Vostrá Miloslava	KSČM
10.10.2010	Ondráčka David	NGO	28.11.2010	Bárta Vít	Věci veřejné
17.10.2010	Filip Vojtěch	KSČM	28.11.2010	Hašek Michal	ČSSD
17.10.2010	John Radek	Věci veřejné	28.11.2010	Štěch Milan	ČSSD
17.10.2010	Nečas Petr	ODS	28.11.2010	Tržil Leoš	policie
17.10.2010	Schwarzenberg Karel	TOP 09	5.12.2010	Drábek Jaromír	TOP 09
17.10.2010	Sobotka Bohuslav	ČSSD	5.12.2010	Hamanová Jana	věda
24.10.2010	Němcová Miroslava	ODS	5.12.2010	Nečas Petr	ODS
24.10.2010	Škromach Zdeněk	ČSSD	5.12.2010	Zavadil Jaroslav	odbory
31.10.2010	Heger Leoš	TOP 09	12.12.2010	Filip Vojtěch	KSČM
31.10.2010	Rath David	ČSSD	12.12.2010	John Radek	Věci veřejné
31.10.2010	Šnajdr Marek	ODS	12.12.2010	Langer Ivan	ODS
7.11.2010	Dientsbier Jiří ml.	ČSSD	12.12.2010	Pospíšil Jiří	ODS
7.11.2010	Pícek Vlastimil	armáda	19.12.2010	Gazdík Petr	STAN
7.11.2010	Schwarzenberg Karel	TOP 09	19.12.2010	Kočí Kristýna	Věci veřejné
7.11.2010	Vondra Alexandr	ODS	19.12.2010	Michálek Libor	stát
14.11.2010	Nečas Petr	ODS	19.12.2010	Tluchoř Petr	ODS

Tabulka 2: Jmenný seznam všech hostů Otázek VM 2

Datum	Politik	Příslušnost	Datum	Politik	Příslušnost
3.10.2010	Fuksa Ivan	stát	7.11.2010	Gazda Ctirad	armáda
3.10.2010	Gazdík Petr	STAN	7.11.2010	Jensen Béla Gran	společnost
3.10.2010	Korynta Karel	stát	7.11.2010	Pícek Vlastimil	armáda
3.10.2010	Kováčik Pavel	KSČM	7.11.2010	Povejšil Martin	stát
3.10.2010	Moroz Michal	stát	14.11.2010	Brožová Iva	stát
3.10.2010	Sýkora Svatopluk	stát	14.11.2010	Fiřt Josef	stát
3.10.2010	Šubert Petr	hospodářství	14.11.2010	Kučera Pavel	justice
3.10.2010	Tejc Jeroným	ČSSD	14.11.2010	Melzer Filip	stát
3.10.2010	Veleba Jan	zemědělství	14.11.2010	Nečas Petr	ODS
3.10.2010	Vyhnálek Petr	hospodářství	14.11.2010	Niedermayer Luděk	hospodářství
10.10.2010	Bradáčová Lenka	stát	14.11.2010	Pícl Václav	odbory
10.10.2010	Bublan František	ČSSD	14.11.2010	Sobotka Bohuslav	ČSSD
10.10.2010	Jančura Radim	společnost	21.11.2010	Dientsbier Jiří ml.	ČSSD
10.10.2010	John Radek	Věci veřejné	21.11.2010	Kalousek Miroslav	TOP 09
10.10.2010	Ondráčka David	NGO	21.11.2010	Svoboda Bohuslav	ODS
10.10.2010	Žaluda Petr	hospodářství	21.11.2010	Švejnar Jan	věda
17.10.2010	Dientsbier Jiří ml.	ČSSD	21.11.2010	Tůma Zdeněk	TOP 09
17.10.2010	Filip Vojtěch	KSČM	21.11.2010	Vostrá Miloslava	KSČM
17.10.2010	John Radek	Věci veřejné	28.11.2010	Bárta Vít	Věci veřejné
17.10.2010	Nečas Petr	ODS	28.11.2010	Hašek Michal	ČSSD
17.10.2010	Schwarzenberg Karel	TOP 09	28.11.2010	Špryňar Martin	hospodářství
17.10.2010	Sobotka Bohuslav	ČSSD	28.11.2010	Tržil Leoš	policie
17.10.2010	Tůma Zdeněk	TOP 09	5.12.2010	Čech Viktor	stát
24.10.2010	Fiřt Josef	stát	5.12.2010	Drábek Jaromír	TOP 09
24.10.2010	Hulínský Petr	ČSSD	5.12.2010	Hamanová Jana	věda
24.10.2010	Hüner Tomáš	stát	5.12.2010	Zavadil Jaroslav	odbory
24.10.2010	Laudát František	ODS	12.12.2010	Dobeš Karel	stát
24.10.2010	Smolka František	hospodářství	12.12.2010	Filip Vojtěch	KSČM
24.10.2010	Šťastný Boris	ODS	12.12.2010	Pospíšil Jiří	ODS
31.10.2010	Dobeš Josef	Věci veřejné	12.12.2010	Vicenová Milena	velvyslanectví
31.10.2010	Dobšík František	školství	19.12.2010	Engel Martin	odbory
31.10.2010	Dytrt Alfréd	školství	19.12.2010	Gazdík Petr	STAN
31.10.2010	Heger Leoš	TOP 09	19.12.2010	Heger Leoš	TOP 09
31.10.2010	Liška Ondřej	SZ	19.12.2010	Horák Pavel	zdravotnictví
31.10.2010	Rath David	ČSSD	19.12.2010	Kočí Kristýna	Věci veřejné
31.10.2010	Šnajdr Marek	ODS	19.12.2010	Tluchoř Petr	ODS
31.10.2010	Šojdrová Michaela	KDU-ČSL			

Tabulka 3: Jmenný seznam všech hostů Partie

Datum	Politik	Příslušnost
3.10.2010	Dientsbier Jiří ml.	ČSSD
3.10.2010	Pospíšil Jiří	ODS
10.10.2010	Nečas Petr	ODS
10.10.2010	Sobotka Bohuslav	ČSSD
17.10.2010	Svoboda Bohuslav	ODS
17.10.2010	Tůma Zdeněk	TOP 09
24.10.2010	Sobotka Přemysl	ODS
24.10.2010	Štěch Milan	ČSSD
31.10.2010	Friedrich Ladislav	zdravotnictví
31.10.2010	Horák Pavel	zdravotnictví
7.11.2010	Bárta Vít	Věci veřejné
7.11.2010	Urban Milan	ČSSD
14.11.2010	Drábek Jaromír	TOP 09
14.11.2010	Zavadil Jaroslav	odbory
21.11.2010	Laudát František	ODS
21.11.2010	Svoboda Bohuslav	ODS
28.11.2010	John Radek	Věci veřejné
28.11.2010	Pecina Martin	ČSSD
5.12.2010	Fuksa Ivan	stát
5.12.2010	Hašek Michal	ČSSD
12.12.2010	Kalousek Miroslav	TOP 09
12.12.2010	Paroubek Jiří	ČSSD
19.12.2010	Klaus Václav	stát

V únoru 2011 zpracoval Media Tenor, spol. s r.o.

hotline@mediatenor.cz | <http://www.mediatenor.cz/> | tel./fax +420 596 126 126
Nádražní 923/118, 702 00 Ostrava, Česká republika

Tento dokument obsahuje všechna podstatná zjištění výzkumu. Pokud však některou informaci postrádáte, připravíme vám ji na požádání. Budeme rádi za jakékoliv další náměty.